

REPORTAGE VOORAL NEDERLANDSE POMPHOUDERS EN FRIETBOEREN ZOULDEN DE KLOS ZIJN

Smaakjesverbod probleem?

Niet voor vapers, zo blijkt

Prima vapeshop in Baarle-Hertog, daar niet van. Maar Sjef Swanenberg vindt het van de gekke dat hij naar België moet voor zijn e-sigaret. „Ik ben 77 jaar en dan komt de overheid mij vertellen wat ik wel en niet mag? Schei uit!”

Dénis van Vliet

Baarle-Hertog

Een Italiaanse ijswinkel zou er jaloers op zijn, zoveel keuze aan smaakjes heeft eSmokingCity. Van keuzestress heeft Swanenberg - korte blauwe broek, overhemd met korte mouwen in dezelfde kleur - geen last. Hij toont verkoopster Machèle de Grootte een leeg doosje dat hij van huis heeft meegenomen. „Twintig flesjes van dit”, zegt hij, wijzend naar het pakje. Het smaakje USA Regular, dat vergelijkbaar is met zeer licht gearomatiseerde tabak, mag in Nederland niet worden verkocht. In België bestaat zo'n smaakjesverbod niet.

Swanenberg rijdt elke tien weken vanuit zijn woonplaats Dongen naar Baarle-Hertog om zijn voorraad aan te vullen, een afstand van zo'n zestig kilometer heen en terug. „Amersfoort, Rotterdam, Utrecht, overal komen ze vandaan. Klanten slaan groot in, omdat ze geen zin hebben elke week uren in de auto te zitten”, zegt De Grootte. Nog voordat ze is uitgesproken, stapt de volgende klant binnen: Sandra uit Den Bosch. Haar vapoestel hangt aan een koordje om haar nek. „Ik mag er graag aan lur-

ken”, legt ze uit.

Corné Bodden, de Nederlandse eigenaar van eSmokingCity, is allereerst verbaasd over het nieuws dat vapers (dampers, oftewel e-rokers) massaal uitwijken naar België en Duitsland om in hun nicotineverslaving te voorzien. Hij zag de bui al hangen voordat het smaakjesverbod op 1 januari inging en verhuisde daarom zijn winkel medio oktober van het Nederlandse Baarle-Nassau naar het Vlaamse tweelingdorp Baarle-Hertog. Zijn voorbeeld kreeg navolging: langs de hele grens met Nederland poppen dampwinkels op, vaak gerund door Nederlanders.

Bodden vindt dat hij een maatschappelijke functie vervult. „Ik raad

iedereen ten zeerste af om te beginnen met roken of dampen. Maar iedereen had de heren in Den Haag van tevoren kunnen vertellen dat een smaakjesverbod in Nederland alleen niet zou werken. Daardoor is er nu ook veel illegale troep op de markt en experimenteren mensen met eigen brouwsels. Hier weet je dat alle ingrediënten voldoen aan de eisen die de Belgische wetgever stelt.”

Megaboete

Bodden - hij heeft ook nog een filiaal in Tilburg; daar worden vapes zonder smaakje verkocht - vervolgt: „Als je er goed over nadent, is het absurd. Ik mag hier in België iets verkopen waarvoor ik 100 meter verderop een

▲ Sjef Swanenberg is de 'betutteling' van de overheid beu. FOTO JOHAN WOUTERS/PIX4PROFS

Nederlandse pomphouders en frietboeren zijn ook de dupe van het smaakjesverbod - Corné Bodden, eigenaar vapeshop

megaboete zou krijgen.”

Het argument van de overheid, dat het smaakjesverbod voorkomt dat jongeren later overstappen op echte sigaretten, vinden klanten Swanenberg en Sandra flauwekul. De jeugd weet toch wel hoe ze aan paffertjes moeten komen. Door de vapes zijn zij jaren geleden juist gestopt met het roken van tabak, die volgens veel wetenschappers schadelijker is.

En, voegt eigenaar Bodden er aan toe: ook economisch is het smaakjesverbod een dom besluit. „Klanten kopen hier niet alleen vapes, maar gooien ook hun tank vol en eten een frietje. Het zijn dus vooral Nederlandse pomphouders en frietboeren die de klos zijn.”

BREDA

KNVB ziet forse groei incidenten in het amateurvoetbal

Het aantal wanordelijkheden en incidenten in het amateurvoetbal is afgelopen seizoen flink toegenomen, blijkt uit nieuwe cijfers van de KNVB. Ruim 10 procent van de wedstrijden eindigde voortijdig door vechtpartijen of ernstig verbaal wangedrag, en ook het aantal zware tuchtzaken steeg aanzienlijk.

Van de 779.171 gespeelde wedstrijden werden er afgelopen seizoen 1864 gestaakt, een toename van 186 wedstrijden ten opzichte van het jaar ervoor. Dat komt neer op een stijging van 11 procent. De toename ging gepaard met 3501 tuchtzaken. Dat zijn er 344 meer dan in het sei-

zoen 2022-2023, wat eveneens een groei van 11 procent betekent.

Scheidsrechters hadden het drukker dan ooit: zij deelden 12.226 rode kaarten uit, 673 prenten meer dan het seizoen daarvoor. Toch is er ook een lichtpuntje. Het aantal teams dat zonder opgaaf van reden niet kwam opdagen voor een wedstrijd daalde naar iets meer dan 5.000. Dit is een afname van bijna 600 ten opzichte van het vorige seizoen. Het aantal overtredingen van ordemaatregelen, zoals het afsteken van vuurwerk, nam slechts licht toe van 90 naar 97 keer.

De KNVB ziet de toename van agressie op de velden met lede ogen aan. „Problemen die breder spelen

in de maatschappij komen in het voetbal tot uitdrukking”, schrijft de voetbalbond. „Zo zijn moeite om gezag te accepteren en kortere lontjes bij mensen vaak reden waarom wedstrijden uit de hand lopen.”

Beledigingen

Oorzaak van incidenten zijn doorgaans discriminerende uitlatingen, belediging en andere kwetsende uitdagingen naar andere spelers of de scheidsrechter. „En ook het schelden met ziektes zorgt er dikwijls voor dat het touwtje knapt bij een persoon.”

Wat opvalt is dat het aantal de incidenten met name sinds de coronapandemie in de lift zit. Een

duidelijke verklaring heeft de KNVB daar niet voor. Om de toenemende agressie tegen te gaan, zegt de KNVB de aanpak verder aan te scherpen. Vanaf komend seizoen mag alleen de aanvoerder nog in discussie met de scheidsrechter, een regel die ook in het profvoetbal geldt. Door scheidsrechters te beschermen hoopt de bond ook het gestaagd dalende aantal leidsmannen en vrouwen op peil te houden.

Vorig seizoen werd al ingevoerd dat bij belaging van een scheidsrechter het betrokken team automatisch twee weken uit de competitie wordt gehaald. De vereniging moet vervolgens verplicht om een plan van aanpak te presenteren.

Deze maatregel werd het afgelopen seizoen 89 keer toegepast. Het lijkt de reden dat er afgelopen seizoen minder teams uit de competitie werden gezet wegens wangedrag. Dat gebeurde 40 keer tegenover 80 keer in 2022-2023.

Eerder ging de KNVB ook al een samenwerking aan met bureau Halt. Jonge voetballers tot 23 jaar die na een tuchtzak geschorst worden, kunnen sinds 2021 een deel van die schorsing ontlopen door vrijwillig een eendaagse training te volgen. 344 jonge spelers volgde vorig jaar al zo'n Halt-cursus, in 2022 waren dat er 262 en in het eerste jaar 82. bevorderen.

- David Bremmer